

Teologie služby – náboženská inspirace pro práci nemocničního kaplana

ThLic. Michal Umlauf

Velehrad, 2. 10. 2017

Křesťanství a křesťan mají za každých okolností činit to, co učinil Ježíš v Káni. Doba v níž přichází křesťan k světu vnitřně i zevně odcizenému, porušenému, marnému a bezcennému, tot' doba, kterou máme svým křesťanstvím proměnit ve víno...

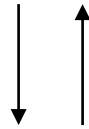
...každá doba je „*materia consacrabilis*“.

(Sv. Augustin, In Joannem 9,6)

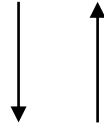
Církev nese posláání

NK nese posláání

ODESÍLATEL

POSEL

ADRESÁT

Niterná povaha církve se vyjadřuje v trojím úkolu: **zvěstování Božího slova** (*kérygma* – *martyria*), **slavení svátostí** (*leitúrgia*), **služba lásky** – *caritas* (*diakonia*). Jedná se o **úkoly, které se vzájemně podmiňují a které od sebe nelze oddělovat**. Služba lásky není pro církev určitým druhem společensky prospěšné činnosti, kterou by mohla přenechat někomu jinému, protože **patří k její vlastní povaze a představuje neodmyslitelný výraz její vlastní podstaty**.

(Deus caritas est, 25a)

Služba - diakonia

- Pojem „diakonia“ v NZ (34 x) – služba, úřad, podpora, pomoc, jáhenství, diakonát
- Ježíš-sloužebník: Bůh posílá svého Syna dovršit dílo sloužebníků SZ (Mt 21,33-vinaři)
- Přichází naplnit vůli Otce, touto poslušností vedoucí na kříž zjevuje lásku, která dává jeho službě cenu a důstojnost
- Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil... (Mk 10,45)
- Dal jsem vám příklad... Sloužebník není nad mistra... (Jan 13,15)
- Jsem mezi vámi jako ten, který slouží (Lk 22,27)

Křesťanská služba

- Kristovi služebníci jsou na prvním místě služebníky Slova (Sk 6,4; Lk 1,2), hlasateli Evangelia. (Evangelizace=pomoci člověku poznat sebe sama ve světle Evangelia)
- Jde o posvátnou službu (Řím 15,16; Kol 1,23; Fil 2,22), která se má uskutečňovat ve vší pokoře, a když je zapotřebí, tak i „v slzách uprostřed zkoušek“ (Sk 20,19)

Teologie služby

- Teologie zkoumá a reflektuje Boží zjevení – Jak komunikovat v proměnách času zvěst o spáse?
- V poslání Syna sloužit se projevuje a zjevuje Otcova vůle „sloužit“ člověku
- V celých dějinách spásy se Bůh dává člověku poznat, a tím paradoxně také zjevuje, kdo je člověk (dává poznat člověka člověku)
- Tajemství člověka se opravdu vyjasňuje jen v tajemství vtěleného Slova (GS 22)
- Ve službě nejen pomáháme druhým, ale poznáváme také hluboce sebe sama
- Spása člověka = vysvobození z hříchu i zakoušení jednoty s Bohem; homo capax Dei)

2. Model stalostbi K. Valore

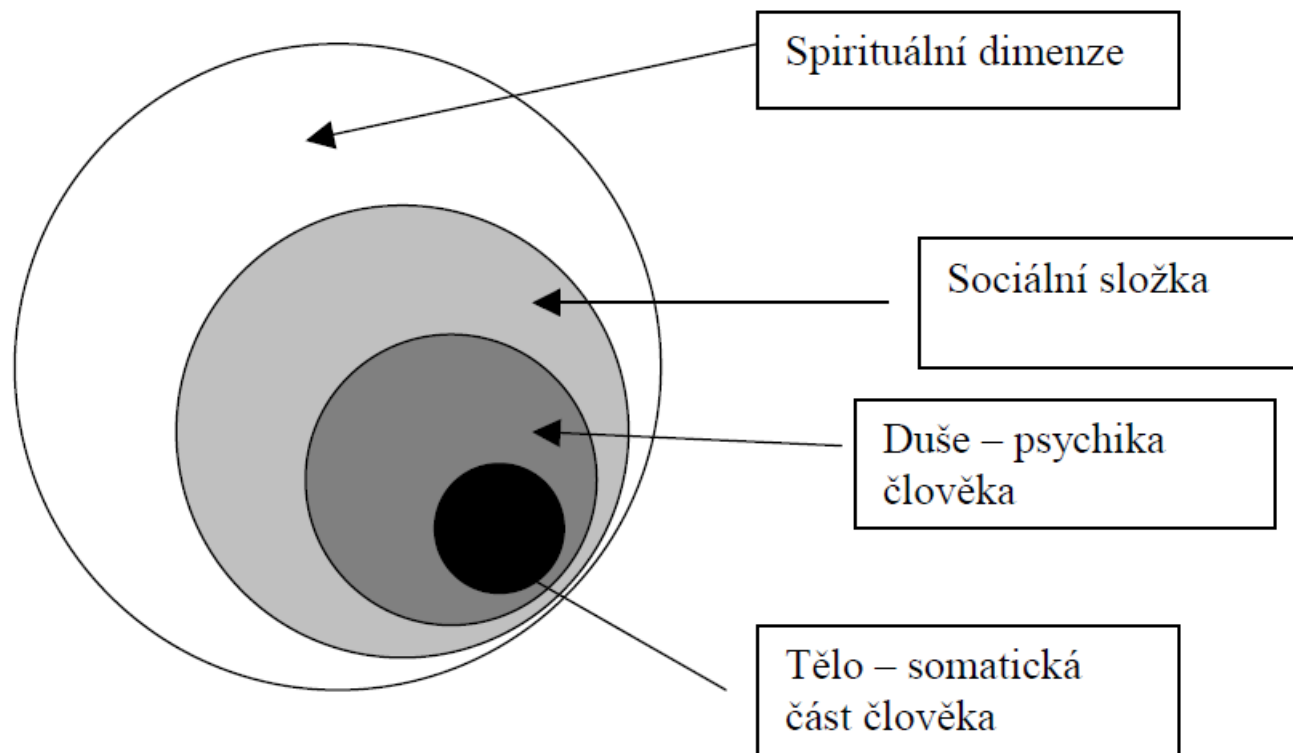
1. Valore

Inkarnační charakter Slova- služby

- Slovo se vtěluje, sestupuje, sklání, osvobozuje = slouží (služba nemocným)
- Slouží člověku v jeho celistvosti (holos)
- Bůh dává člověku zakusit, že není sám
- Poznání je dynamické a postupné (ani učedníci nemohli pochopit Slovo v jeho plnosti hned, dokud nebylo vysloveno úplně do hloubky, na kříži)

Vzájemná provázanost všech čtyř složek lidské bytosti

Princip „PRO“

- Existence Krista „pro“ mnohé, „pro“ nás všechny – Eucharistie (Boží-slужba), fractio panis
- V události kříže Ježíš uskutečňuje to, co ve své podstatě je (Vzkříšení - Sk citují Žl 2: Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil)
- Shromažďuje všechny do jednoty (Církev) – symbolicky roztažené ruce (modlitba + odevzdání lidem =>neoddělitelnost služby a oslavy Boha)
- Ratzinger: Být křesťanem znamená podstatně přechod od bytí pro sebe sama k bytí pro druhé (pojem „Vyvolení“), napojení na existenci „PRO“ Ježíše Krista
- Odchod Abrahama, Exodus, Pascha = předobrazy smrti a vzkříšení
- !!! Nejen dávat, ale žít z onoho obrovského Božího daru PRO!!!

Otázky pro práci ve skupinách

- Odkud беру sílu ve službě NK?
- Co mě motivuje při práci s nemocnými?
- K čemu směřuje moje služba NK? Jak rozumím evangelizaci? V čem vnímám svou službu pomoci ke spáse?

Otázky pro práci ve skupinách

- Odkud beru sílu ve službě NK?
- Co mě motivuje při práci s nemocnými?
- K čemu směřuje moje služba NK? Jak rozumím evangelizaci? V čem vnímám svou službu pomoci ke spáse?

Spiritualita (duchovnost)

„Základní postoj (Grundhaltung), praktický nebo existenciální, který je důsledkem a vyjádřením toho, jak člověk pojímá své (náboženské) bytí – nebo obecněji – svůj etický postoj: jde o činné a habituální určení svého života, na základě jeho objektivního přímého poznání a konečných rozhodnutí.“

(Balthasar, H.U. von: Das Evangelium als Norm und Kritik aller Spiritualität)